

תוכנית תקשורת דיגיטאלית – הפקת תוכן

צילום - וידיאו – עיתונות - אינטרנט

א - הרעיונות והעקרונות המובילים בתכנית -

- ביטוי יצירתי לרגשות ותחושות של התלמיד דרך סוגי מדיה שונים.
- התנסות בהכנת תכנים, סרטים, כרזות וקמפיינים פרסומיים בסביבה הדיגיטאלית.
- הבעת רגשות, דעות והשקפת עולם במישורי החיים השונים – חברתי, משפחתי לימודי ואישי.
- מתן דגש לעבודת צוות ולתהליכי שיתוף עמיתים והפריה הדדית.

ב - מטרות התוכנית.

(1) פיתוח כישורים טכנולוגיים, יצירתיים וחברתיים.

זאת על ידי הפעלת התלמידים בצוותים היוצרים תכנים דיגיטאליים באמצעות מחשב, מצלמות וידיאו וסטילס, סביבת המידע, וחמרי יצירה שונים.

(2) הקניית מושגי יסוד וכישורים בתחום התוכן הדיגיטאלי.

(3) תפקוד בצוות הפקת תוכן דיגיטאלי–

הפקה, תכנון וכתיבה משותפת של סרטים. קביעת התכנים ע"י הילדים תביא אותם למעורבות ולקיחת אחריות, מקומו השתלבות הפרט במגוון בתפקיד בתוך ההפקה.

ג - מושגים המרכזיים של התוכנית.

בכל אחד מהשיעורים, יילמד מושג מרכזי מתחום הדעת.
לדוגמא – זווית צילום, קרוב רחוק, ניגודיות, הבלטה, נקודת השקפה, קומפוזיציה, מסר מרכזי ועוד.
התלמידים יביעו ימחישו ויצילו – את המושג המרכזי תוך בחירת רגש או רעיון מוגדרים. זאת על ידי שימוש בכלי התוכן הדיגיטאלי ויישום תהליכי רעיונאות והפקה.

ד - חיבור לצורכי ביה"ס.

חלק מהתכנים בתוכנית יהיו בשיתוף פעולה עם צרכי ביה"ס. "עיתון ביה"ס" יכלול כתבות מחיי ביה"ס והילדים ומנושאים ייחודיים אותם ביה"ס רוצה לקדם, וכן יעשה בשיתוף עם מורה לספרות או לכישורי שפה, שתעזור להם בכתיבת הכתבות. "קמפיין פרסומי", יתמקד בנושא שביה"ס רוצה לקדם ולחזק בקרב התלמידים או נושא שמעסיק מאד את התלמידים וביה"ס מצא אותו ראוי.

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

תוכן עניינים

מבוא לתוכנית תקשורת

דיגיטאלי. עמ' 3

קולנוע

שיעור 1	שיעור הכרות	עמ' 4
שיעור 2	פריים	עמ' 4
שיעור 3	צילום מרחוק	עמ' 5
שיעור 4	קלאסיקה קולנועית	עמ' 6-7
שיעור 5	צילום - הבהלה לזהב	עמ' 8
שיעור 6	פרספקטיבה	עמ' 9
שיעור 7	זווית צילום	עמ' 10-11
שיעור 8	גדלי פריימים	עמ' 12
שיעור 9	תנועות מצלמה	עמ' 13
שיעור 10	חמשת הממ"ים	עמ' 14
שיעור 11	בואו נלמד לכתוב תסריט	עמ' 15-17

צילום סטילס

שיעור 1	בעקבות פתגמים	עמ' 18
שיעור 2	זוית צילום קרובה	עמ' 19
שיעור 3	צילום פורטרט	עמ' 20
שיעור 4	אבסטרקט - מופשט	עמ' 21
שיעור 5	והרי החדשות	עמ' 22
שיעור 6	המצלמה כביטוי לרגש/תכונה	עמ' 23
שיעור 7	צילום צל	עמ' 24
שיעור 8	פרספקטיבה	עמ' 25

עמ' 26-27 נספחים

עמ' 28-30 מילון מושגים

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

שיעור 1

שיעור היכרות עם התלמידים דרך משחק

מטרה ופעילות

היכרות עם עולם הקולנוע והטלוויזיה כמו גם עם המדריך דרך הצגת כל תלמיד ותלמיד בצורה של משחק אל מול המצלמה / קהל, היכרות עם מושגים מעולם הקולנוע והטלוויזיה טרום הפקה, הפקה, פוסט, במאי, שחקן, צלם, מנהל אומנותי, מפיק עורך...

בשיעור זה על המצלם להתחיל לצלם ילד בודד ואז לסגור את המצלמה להוסיף עוד ילד ואז לפתוח את המצלמה ולצלם. ככה יש לעשות עד שכל התלמידים מצולמים. כאשר נציג את הסרט נוכל לראות שלאט לאט מתווספים עוד תלמידים לסרט. כל תלמיד יכול להגיד את שמו או משהו שהוא אוהב או צבע וכו וכו. כמו שנאמר זהו שיעור הכרות של המדריך עם התלמידים והתלמידים עם המדריך וגם עם המצלמה.

דוגמא לסרט נא לראות קובץ וידאו שנקרא תמונת מחזור

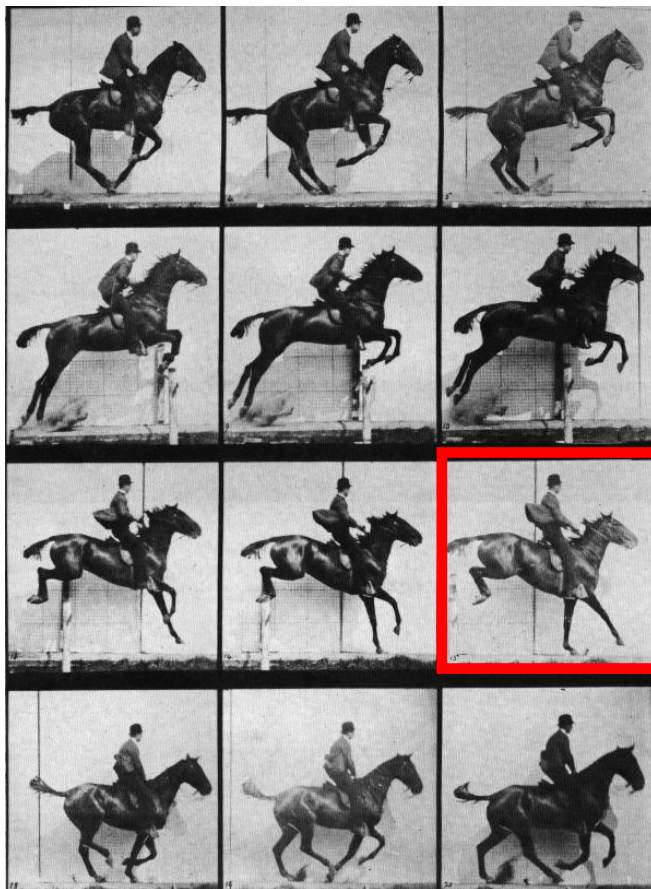
תכנית תקשורת- צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

שיעור מס' 2 פריים frame

הפריים הוא המסגרת בה מתקיימת היצירה שלנו. לתת דוגמא מציור. להראות דף ולהראות שהדף הוא המסגרת. ואז להגיד שהיום אנחנו נתנסה במדיה של צילום. להסביר שהמסגרת שאנחנו רואים דרך העינית של המצלמה היא הפריים. כדי להמחיש את המושג יש לתת לכל תלמיד את דף נספח 1 ובו עליהם לצייר סרט המורכב מכמה פריימים. הנושא לא חשוב לתת להם יד חופשייה בבחירת הנושא. מצורפת דוגמא לעבודת דוגמא.

לאחר שהוצגו העבודות עוברים לשלב של הצילום: נותנים לילדים נושא, למשל "התחלה" והילדים בוחרים פריים שמבטא את התחושות שעולות להם מהנושא ומצלמים.

מומלץ לצלם כל תלמיד ואז להריץ את הסרט כאשר תמונות התלמידים מתחלפות. כל תלמיד יאמר משהו הקשור למושג "התחלה" או יביע את המושג בעזרת הגוף או הפרצוף..

שיעור 3 צילום מרחוק – Long Shot

הקסם של הקולנוע (דומינו , תרגיל הקסם וההיעלמות)

מטרה ופעילות

הכיתה מחולקת ל"קוסמים" ולילדים עליהם מבוצע ה"קסם" – הקוסם והעוזר עליו מבוצע הקסם נעמדים אל מול המצלמה – וכאשר ניתן הסימן אומר "הקוסם" הוקוס-פוקוס (ברגע זה אנו עוצרים את הצילום – מחליפים את העוזר בילד אחר – וכשהילד הנוסף מצטרף ממשיכים את הצילום) - בצורה זו אנו לומדים את הקסם שבקולנוע - הרי הילד לא נעלם – נוצרה אשלייה

*

לאחר שצפיתם ב"תרגיל הקסם" נסו להבחין בשפה הקולנועית :
צילום - עצירת המצלמה –הילד יצא מהפריים (גבולות התמונה) – המשך צילום
יצירת אשליה של היעלמות, שימוש בפס קול – עריכה
יצירת אשליה של היעלמות, שימוש בפס קול – עריכה

דוגמא למערך שיעור זה נא לראות קובץ וידאו בשם התרגיל

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

שיעור 4 קלאסיקה קולנועית

מטרה ופעילות

צפייה בקטעים מסרטיו של צ'רלי צ'פלין ולאחר מכן בניית הסצינה הקולנועית בכיתה וצילומה (כולל איפור, תלבושות, שפת גוף...)

מידע קצר על צ'רלי צ'פלין:

צ'פלין 1889 – 1977 מגדולי שחקני הקולנוע ובמאי הקולנוע בכל הזמנים. נודע בזכות המצאת דמות הנווד הידועה. נווד בעל גינונים של ג'נטלמן העטוי באפודית (חלק תחתית של חליפה) צרה מדי, מכנסיים רחבים מדי, נעליים גדולות מדי, כובע דרבי שחור ומרופט, מקל מקנה במבוק ושפם שחור קטן ומרובע. הנווד מגיע משום מקום, עושה את מעשיו המצחיקים, מציל את הנערה ובסוף נעלם אל האופק ודמותו קטנה והולכת על המסך עד היעלמה כליל. דמות זו התחבבה על צופי הקולנוע בעולם החל מימי ראשית הקולנוע ועד ימינו אנו. בנוסף למשחק היה צ'פלין גם במאי, תסריטאי, כוריאוגרף, מפיק ואף הלחין את המוזיקה לכל סרטיו (בתקופה שאחרי הראינוע). סרטיו של צ'פלין נחשבים כיום לקלאסיקה קולנועית.

יש לראות את הסרט - CHARLIE CHAPLIN - modern times

הסרט זמנים מודרניים צפלין רצה לצאת נגד כל הטכנולוגיה ונגד השימוש בפסי ייצור וברובוטים.

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

* לאחר הצפייה בסרט נסו להבין :

כיצד הלבוש עוזר לנו להבין את דמותו של צ'פלין ?

כיצד שפת הגוף מסייעת לנו ללמוד עוד על הדמות ?

מדוע קל לנו להזדהות עם צ'פלין ?

כיצד האלמנטים החיצוניים (לבוש, שפת גוף) עוזרים לנו ללמוד על אופיה של הדמות

ולהבין טוב יותר – ואף להזדהות – עם המסר אותו היא מעבירה ?

לקראת סוף השיעור יש לחלק תפקידים ומשימות לקראת השיעור הבא , בו התלמידים יצלמו קטע מסרטו של צפלין "הבהלה לזהב" הקטע שבו צפלין אוכל נעל ונהנה מאוד מהאכילה.

יש למנות תלמידים לתפקידים הבאים:

צלם, במאי, מפיק (אשר מארגן את התלבושות ואת כל האביזרים),
3 שחקנים אשר ישבו סביב שולחן ויאכלו נעלים, מלצרית, מאפר (לעשות שפמים לכל השחקנים).

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

שיעור 5 צילום קטע מסרטו של צפלין הבהלה לזהב

לפני תחילת הצילום יש לראות את הקטע בו צפלין אוכל נעל עקב בעיות כלכליות שהיו לו ולא נשאר לו מה לאכול.

הסרט נקרא "הבהלה לזהב".

לאחר מכן יש להתחיל לצלם.
הקטע יכול להמשך כמה דקות בודדות.

פירוט הסצנות שיש לצלם:

1. ישיבת אנשים סביב שולחן
2. טבח או טבחית מכניסים נעל לסיר – הסיר יהיה ריק ללא מים.
3. הוצאת הנעל מהסיר
4. חלוקת הנעל לתלמידים כל התלמידים אוכלים אותה נעל.
5. התמקדות על האכילה
6. יש להביא סוכריות חמוצות ארוכות או משהו דומה שיהיה מאחורי הנעל ואותם התלמידים יאכלו.

תכנית תקשורת- צילום והפקת תוכן דיגיטלי

שעור מס' 6 פרספקטיבה (תרגיל הענק הנושף)

פרספקטיבה היא טכניקות צילום שבה נוצרת אשליה של מרחק ושל עומק. פרספקטיבה היא כלי חשוב גם באמנות הצילום. השליטה בפרספקטיבה בצילום מתבצעת בעזרת קירוב או הרחקת המצלמה מהנושא.

מטרה ופעילות

הכרת המושג והרעיון שמאחוריו – ילד נעמד קרוב לעדשת המצלמה (נראה גדול) בעוד שאר הכיתה נעמדים במרחק מהמצלמה (נראים קטנים) – בסימן שניתן הילד נושף וילדי הכיתה "מתעופפים" וכך נוצרת אשליה כתוצאה משינויי היחס

דוגמא ניתן לראות בסרט פרספקטיבה שיעור מס' 6

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

שיעור 7 זווית צילום ומשמעותן

זווית צילום:

שם הזווית נקבע עפ"י מיקום המצלמה (אם המצלמה נמצאת למעלה זאת זווית גבוהה) **זווית נמוכה LOW ANGLE –** זווית נמוכה בה הדמות המוצגת נראית גדולה ומאיימת.

זווית רגילה (זווית העין) – NORMAL ANGLE { EYE LEVEL} זווית רגילה המראה את הדמות ללא כל דעה, הדמות מוצגת מגובה העיניים שלה. (אם היא יושבת, שוכבת או עומדת - המצלמה תהיה בגובה של עיני המצולם)

זווית גבוהה HIGH ANGLE – זווית גבוהה בה הדמות נראית קטנה וחלשה.

זווית מוזרה - זווית שאינה נכללת עם ההגדרות הקודמות. זווית מהצד, זווית עקומה, הנותנת תחושה מוזרה ושונה. שימוש בזווית זו מדגיש את הצילום ומעוות את העולם המצולם.

מבט ציפור - זווית גבוהה מיוחדת שמראה את האובייקטים מלמעלה כביכול ממבט ציפור.

תכנית תקשורת- צילום והפקת תוכן דיגיטלי

מטרה ופעילות

הסבר על זוויות הצילום השונות והסבר על השימוש בהן ועל הבנתן כחלק משפת הקולנוע

בשיעור זה על התלמידים לצלם מעוף של דבורה או ציפור ולאחר מכן לצלם את התלמידים כשהם חרקים, עכברים וכו.

בתחילת השיעור יש להראות את הקטע מהסרט "מותק הילדים התכווצו".

ניתן לראות דוגמאות בקבצי הוידאו הנקראים: שיעור מספר 7

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

שיעור 8 גדלי פריימים

שוט – (SHOT) קטע סרט רצוף .

רצף של פריימים הנעים במהירות של 1\24 לשנייה מרגע הצילום עד לחיתוך.

לונג שוט LS – צילום של כל הגוף. כשרוצים להראות תנועה של כל הגוף: ריקוד, ספורט. **מדיום שוט MS** – צילום של חצי גוף, מהראש למותניים. כשיש דיאלוג בין שניים, או פעילות שקוראת. כשרוצים להראות פעילות וקצת רגשות.

קלוז אפ CU – צילום תקריב של פנים כולל צוואר. כשרוצים להראות רגשות.

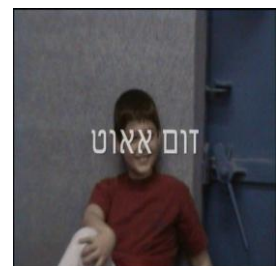
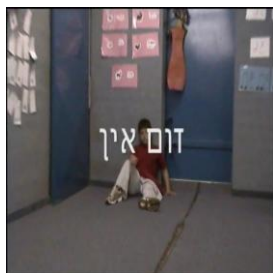
אקסטרים לונג שוט – צילום ממש מרחוק. פעילות המונית.

כשרוצים להראות אווירה או התרחשות המונית.

אקסטרים קלוז אפ XLS – תקריב קיצוני.

כל אחד מהילדים בוחר לצלם חפץ בכתה ממרחק מסויים – ולאחר מכן בצפייה הכיתתית ננסה ללמוד – מה החפץ שצולם ומאיזה מרחק (קלוז אפ , לונג שוט, מדיום שוט...)

לאחר מכן נצלם את סרט מעקב אחרי תלמידים – כאשר מצלמים סרט מעקב צריך להשתמש בזווית צילום זונות ובגדלי פריימים שונים.

על התלמידים לצלם בצורה חופשית ולהשתמש במכלול גדלי הפריימים שיש. לאחר מכן יש להציג את הסרטים ועל התלמידים לנחש באיזה גודל פריים השתמשו בכל סרט.

סרט להמחשה נקרא שיעור מספר 8 גדלי שוטים

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

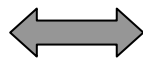
שיעור מס' 9 תנועות מצלמה

ישנם שני מצבים להחזקת המצלמה:

1. חצובה
2. כתף או יד

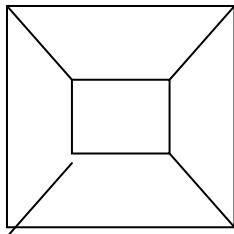
PAN – מילה הלקוחה מהמילה פנורמה {ימינה\שמאלה}

תנועה אופקית של המצלמה על החצובה.

TILT – {למעלה\למטה} תנועה אנכית של המצלמה על החצובה.

ZOOM – {קדימה\אחורה} תנועה הנוצרת דרך תנועת העדשות בתוך המצלמה וגורמת לתחושת התקרבות או התרחקות.

בשיעור זה ניתן לחלק את הכיתה לשלושה קבוצות

לכל קבוצה לתת תנועה אחרת מבלי שיתר חברי הכיתה ידעו.

כל קבוצה מצלמת את הסרט שלה.

בזמן שקבוצה מצלמת קבוצה אחרת מתכננת את הצילום ואת הסרט.

לאחר מכן יש להציג את כל הסרטים ויש לנחש איזו תנועת מצלמה השתמשה כל קבוצה.

ניתן לראות דוגמא בקובץ וידאו בשם שיעור מספר 9 תנועת מצלמה

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

שיעור מס' 10 חמשת הממ"ים – איך לבנות סיפור

כאשר אנו כותבים סיפור, תסריט, כתבה אנו צריכים לענות על חמש שאלות בסיסיות:

מי – מי הן הדמויות בסיפור, מה התפקידים שלהן, כיצד נאפיין כל דמות ודמות

מה – מה מתרחש בסיפור, מהי העלילה

מתי – מתי מתרחש סיפורנו? בעבר בהווה או אולי בעתיד? מה מאפיין את התקופה שבה מתרחש סיפורנו – לבוש, דיבור...

מדוע – מהן הסיבות להתרחשות בסיפורנו, אנו צריכים לענות למה הדברים שמתרחשים בעלילה מתרחשים בעצם

מקום – היכן מתרחש סיפורנו? בארץ? בחו"ל? אולי במקום דימיוני? בשיעור זה מתחילים לעבוד על תחילת הכנת הסרט יש לחלק את הכיתה לקבוצות עבודה עדיף באופן מבוקר. בשיעור זה יש לכתוב תסריט על פי חמשת הממ"ים. כל קבוצה תכתוב את התסריט שלה

*** בתום שיעורי התשתית, תחל העבודה על הסרט – במהלך העבודה על הסרט ייקשר המדריך בין הפקת הסרט לשלבים שנלמדו במהלך השנה.**

שעור מס' 11 בואו נלמד לכתוב תסריט

תרגילי תסריט

בשיעור זה ילמדו התלמידים לכתוב תסריט ולדעת איך להוציא תסריט מתוכם – שימוש בדמיון, חלומות, מציאות ואי מציאות.

גזרי עיתון

גוזרים מעיתון שורות מתוך מאמר או כתבה ומערבבים בשקית, סלסלה או כל כלי כלומר שלוש שורות – כל קבוצה או יחיד (לבחירת המורה) בוחר שלושה גזרי עיתון על הקבוצה או התלמיד למצוא קישור ולכתוב סיפור בעשר שורות כאשר אין ביניהן קשר השורות שקיבל מהעיתון משולבות בתוכו בסדר שהוא רוצה ברור לפעמים. הקשר סתום.

תרגיל סיפור בהמשכים

כל קבוצה מקבלת משפט פתיחה. ומכן מתחיל סבב שכל חבר קבוצה צריך להמשיך את הסיפור מהמקום בו הפסיק חברו לקבוצה. לאחר שכל תלמיד כתב משפט לסיפור יש לערוך את הסיפור לסיפור הגיוני ובעל משמעות.

מטרת התרגיל:

לפתח את הדמיון ולשלב בין הרעיונות של התלמידים בקבוצה. בצורה זו ניתן ליצור סיפור בעל הקשר ייחודי אל חברי הקבוצה

תרגיל שרבוט

התלמידים מקבלים דף נייר ריק וכלי כתיבה. על התלמידים לשים את היד עם העט מעל הדף ולהביט בתקרה ובמשך כשלושים שניות לצייר קו מתפתל על הדף מבלי לדאוג שהקו יחרוג מגבולות הדף.

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

לאחר מכן יש להסתכל היטב בשרבוט שנוצר ולנסות למצוא שם דמות. על התלמידים לחזק את קווי המתאר של הדמות ולהבליט אותה מהשרבוט. בסוף התרגיל התלמידים צריכים לכתוב ארבע שורות . על אותה דמות שנוצרה מהבלטת קווי המתאר

מטרת התרגיל:

לשחרר את העכבות של התלמידים ולתת להם לזרום עם הדמיון ביצירת דמות, כך שאחת מהדמויות תקבל חיים וממנה יצאו לכתיבת תסריט

תחילת עבודה על הסרט הכיתתי

משיעור זה ואילך נתעסק בשעורים בצילום והפקת הסרט. להלן שלבי העבודה:
1. בחירת התסריט הטוב ביותר – כל מי שרוצה להציע את התסריט שלו יציג אותו לפני כל הכיתה. כל התסריטים יעמדו במבחן והתסריט המנצח הוא התסריט שיקבל הכי הרבה קולות.

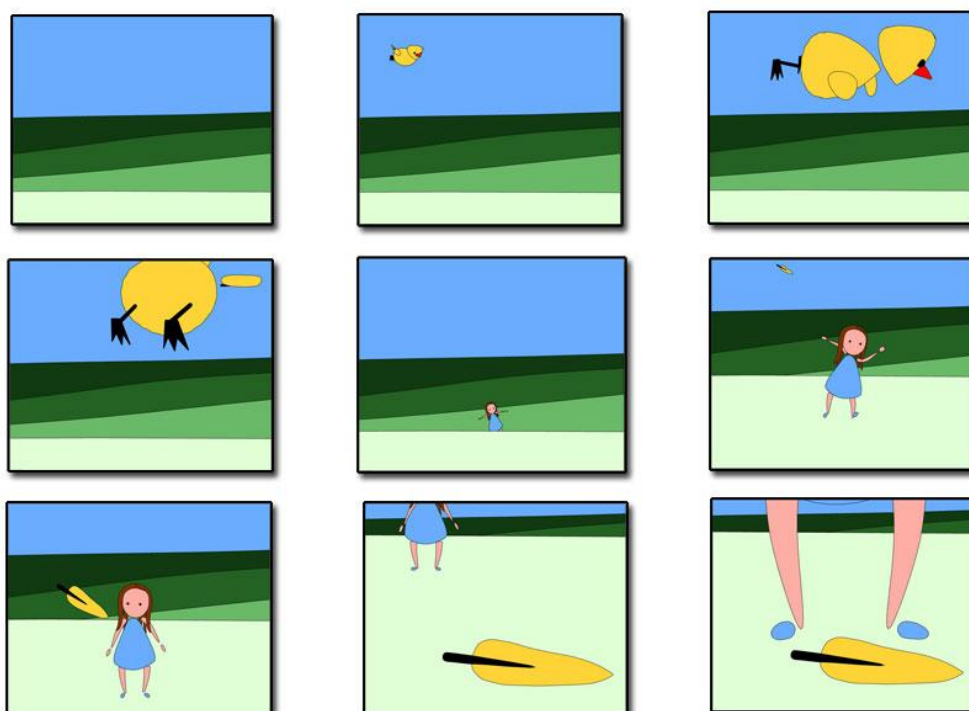
2. מבחני בד לבחירת השחקנים

3. בחירת צלם, איש הפקה, במאי

4. הכנת STORY BOARD ראו נספח 2 דף של סטורי בורד

סטורי בורד הוא הבסיס של כל סרט, כאשר יוצרים סטורי בורד אנו בעצם מחליטים כיצד לפרש את השורות הכתובות, איזה טון ואיזה התייחסות תקבל כל שורה, כמה דמויות יופיעו בכל שוט וכיצד יבנו השוטרים, האם זה קלז אפ או לונג שוט?

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

5. חלוקת התסריט לסצנות ועבודה על כל סצנה .

ניתן לערבב בין הסצנות ולצלם את המאוחר לפני הכל.

6. התחלת צילום הסרט יש לדאוג לתלבושות וחפצים (באחריות איש ההפקה).

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

צילום סטילס ללא מחשבים

שיעור 1: צילום בעקבות פתגמים

על כל ילד או זוג ילדים לבחור פתגם אחד שאותו עליו להציג ולצלם. יש לתת לילדים את כל הפתגמים/משפטים כל ילד יבחר פתגם ויחשוב כיצד עליו להציג את הפתגם בעזרת צילום. ניתן לשלב בצילום עוד ילדים, תחפושות, חפצים וכל דבר שעולה על דעתם.

יש לשים לב לזוויות הצילום – יש לצלם מגובה העיניים.

המשפטים:

1. שום דבר אינו מעיד יותר על אופי האדם מאשר הדברים שהוא צוחק עליהם. **יוהן וולפגנג פון גתה**
2. אנשים קטנים רוצים את הדברים הגדולים, אנשים גדולים מסתפקים בקטנות.
3. אף אדם איננו אי העומד בפני עצמו. **ג'ון דאן**
4. ידיים המושיטות לעזרה, קדושות משפתיים הדובבות תפילה **רוברט אינגרסול**
5. בתוך כל תלמיד נצור ילד מבריק **מרווה קולינס**
6. מה שחשוב הוא לא להפסיק לשאול **אלברט אינשטיין**
7. רגעיך היקרים הם הזמנים שאתה יכול להיות לבדך **נאפוליון**
8. כדי להכיר את הדרך שלפניך, שאל את אלה שחוזרים **פתגם סיני**
9. מורים פותחים בשבילך את הדלת, אך עליך להיכנס בעצמך **פתגם סיני**
10. אל תפחד מזה שאתה מתקדם לאט, יש לפחד רק מעמידה במקום **פתגם סיני**
11. החינוך הוא הצידה הטובה ביותר לעת זקנה **אריסטו**
12. משחק הוא הדרך של הילדים ללמוד את מה שלא ניתן ללמד אותם. **מריה מונטסורי.**
13. יום ללא צחוק הוא יום מבוזבז **צ'ארלי צ'אפלין**

תכנית תקשורת- צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

שיעור 2: זווית צילום קרובה צילום עיניים **"לכל האנשים עיניים, אך רק למעטים הכושר להביט פנימה"** (ניקולו מקיאוולי)

לזווית הצילום יש השלכות על הצורה ועל התוכן.

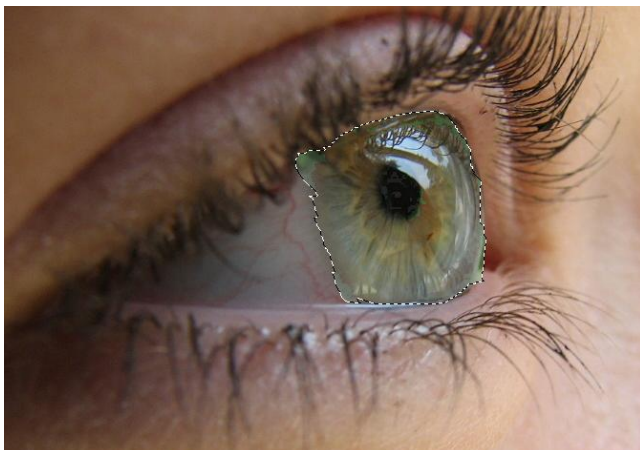
צילום אדם מזווית צילום נמוכה מאדירה ומגדילה את כוחו לעיתים ניתן להשתמש

בזווית זו להדגשת פגמים כמו שומן, סנטר כפול ועוד..

צילום אדם מזווית עליונה מפחיתה את כוחו ולעיתים מעוותת את גופו (רגליים קצרות ראש גדול) חושפת פגמים כמו קרחת צילום אדם בגובה העיניים יוצר יחס של שוויון וכבוד.

על התלמידים להחליט באיזו זווית צילום הם מצלמים. בשיעור זה על הילדים לצלם עיניים. יש ללמד אותם להשתמש בכפתור הזום ובכך להתקרב לדמות ולתפוס רק את העיניים.

ממליצה להשתמש באיפור כדי ליצור אורה יותר מעניינת של השיעור וכמו כן ליצור אפקט מסוים על העיניים.

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

שיעור מס' 3: צילום פורטרט

דיוקן ממלא תפקיד. זה לא רק צילום של איש, או אישה יש פה ניסיון להעביר בתמונה משהו על האדם.

נסו לחשוב מי זה האיש שאתם מצלמים, נסו לחשוב איך אפשר לבטא את מה שמייחד אותו בתמונה.

יש לו סימן מאפיין (גומת חן, קמטים מעניינים, צבע עיניים, חיוך מקסים?)
חישבו האם התמונה אמורה להחניף לו או לתעד אותו לטוב ולרע.
החליטו אם אתם מצלמים פניו, כל פלג גופו, או אולי בפרופיל צד.

הכי חשוב להקדיש לתמונה מחשבה וזמן ולדאוג שהמצולם ירגיש בנוח וישתף פעולה.
יחסי צלם מצולם

יש לקבל החלטה לגבי זווית הצילום:

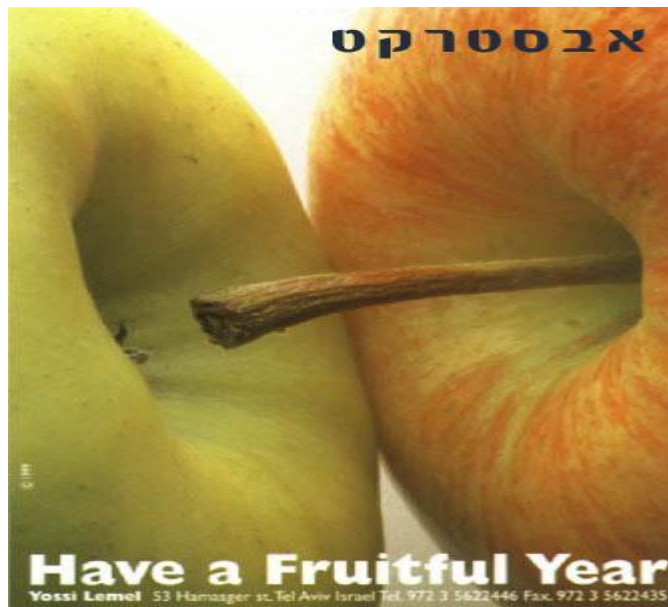
אם התלמיד נמוך – יש לצלם מלמטה

אם התלמיד גבוהה – יש לצלם מלמעלה

מבט ישיר – קשר עיין בין צלם מצולם יוצר ומגביר אינטימיות.

שיעור 4 : אבסטרקט - מופשט

אבסטרקט – יצירת אסוציאציה שונה מאובייקט מוכר. לנסות לתפוס אובייקט מוכר ולתפוס אותו בצורה כזאת שתיראה לא מובנת ומופשטת.

נסו לקחת חפצים שיש לכם בקרבת מקום כמו: קלמר, כלי כתיבה, ספרים מחברות ולנסות ליצור סיפור מאותם חפצים. צלמו את הסיפור שיצרתם.

בסוף עליכם לתת כותרת לסיפור אשר יצרתם וזאת כדי שאנשים יבינו מה הסיפור.

והרי החדשות..... שיעור 5

מרבית הצלמים הידועים התחילו את עבודתם כצלמי אירועים לעיתון או אתר אינטרנט. בשיעור זה עליכם לקחת את המצלמה ולשוטט בבית הספר. לחפש אירוע אותו אתם רוצים להנציח או לספר עליו. אתם יכולים גם לצלם את חבריכם אשר בדיוק חוגגים יום הולדת או אירוע של קבלת 100 במבחן קשה שהיה בכיתה. כל דבר יתקבל בברכה.

בשיעור זה נשים לב לנקודת המבט-

נקודת המבט היא הנקודה בה בוחר הצלם לעמוד ולהתבונן על ההתרחשות.

- נקודת המבט משפיעה על תוכן התמונה
 - נקודת המבט מגדירה את עמדתו הפוליטית והחברתית של הצלם.
- תוכן הצילום הוא מה שנתקבל בזמן ומקום מסוים, מזווית ומבט. לדוגמה: צלם מצלם אירוע בו שתי השורות הראשונות ריקות ושאר האולם מלא. הוא יכול לצלם מהצד את המרצה ושתי השורות הראשונות וצור תחושה של "אין קהל" או לצלם מסוף האולם ולהדגיש את הקהל הרב, ו/או להתעלם משאלת הקהל ולהתמקד במרצה.

נקודת מבט פוליטית

בצילום אירועים פוליטיים בוחר הצלם עמדה- נקודת מבט אשר משקפת את דעתו הפוליטית. מתוך עמדה זו הוא בוחר את מה לצלם ובמה להתמקד. בצילום אחד נראים המתנחלים בעמדת כוח כשהם מכוונים את רוביהם אל עבר אוכלוסייה ערבית. הצלם נמצא מול הנשק המכוון – מן הצד הערבי. זווית הצילום

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

הנמוכה מאדירה את כוחם של המתנחלים האוחזים בנשק ומחריפה את הביקורת כלפי לקיחת החוק לידי אזרחים.

בצילום השני נראה מתנחל בעמדת חולשה, כשהוא נתפס על ידי חיילים, מוקף חיילים הנושאים נשק. דמות המתנחל נראית מבעד לחיילים. ידיו של המתנחל פרוסות לצדדים והוא יוצר בגופו צורת צלב – סמל לקורבן. זווית הצילום העליונה מדגישה את חולשתו של המתנחל ויוצרת תחושה של הפעלת כוח רב ומוגזם כנגדו. נקודת המבט בשתי תמונות אלו שונה – כל אחת מהן משקפת עמדה פוליטית ביקורתית שונה והפוכה.

שיעור מס' 6: "לפעמים אני עצוב ולפעמים שמח" – המצלמה כביטוי לרגש/תכונה

בשיעור זה יצטרפו התלמידים לבחור 5 רגשות/תכונות שונים ולהביע אתם בעזרת שימוש בצילום. עליהם לדעת לארגון נכון את החלל שבו הם מצלמים שיתאים לרגשות/תכונות בהתאם. וניסיון ביצירת מכלול.

יש לצלם תמונה אחת שבה מרוכזים התלמידים יחד כקבוצה וכל תלמיד מבטא רגש אחר.

כמו כן, יש לצלם בנפרד כמה תמונות שבכל תמונה ישנו ביטוי לרגש אחר.

שיעור מס' 7: הצל שלי ואני

בשיעור זה נבקש מהילדים לצלם את הצל שלהם או צל של מישהו אחר.

לפני שמצלמים יש לנסות להפעיל את הדמיון ולהוסיף אובייקטים שונים לצל שנוצר וכך ליצור תמונה הומוריסטית הרחוקה מהמציאות.

לאחר הוספת האובייקטים יש לצלם את הצל החדש ששופץ.

מצורפת דוגמא:

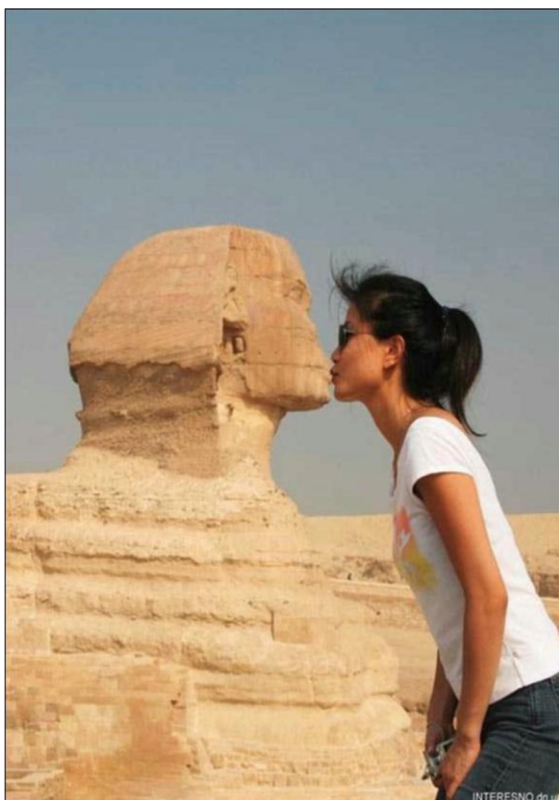

תכנית תקשורת- צילום והפקת תוכן דיגיטלי

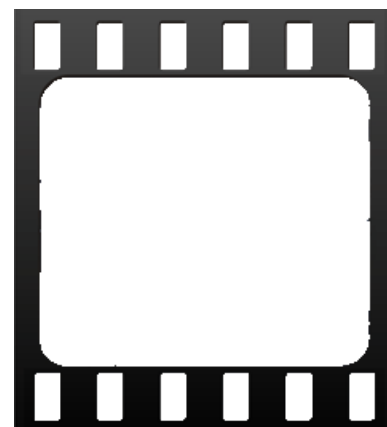
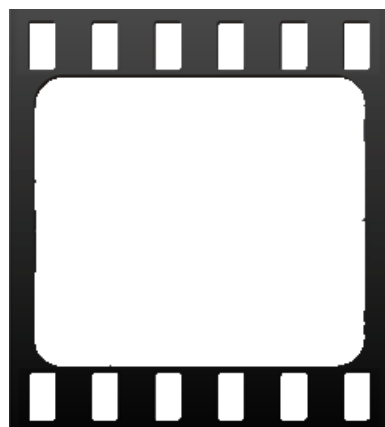
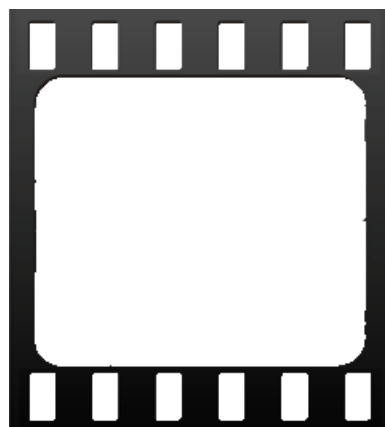
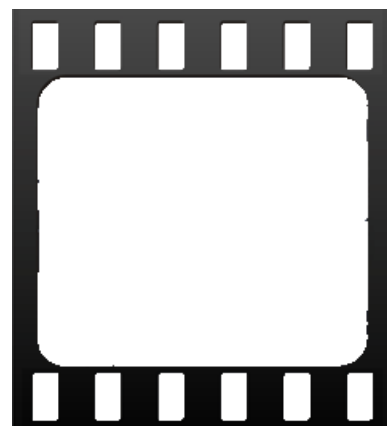
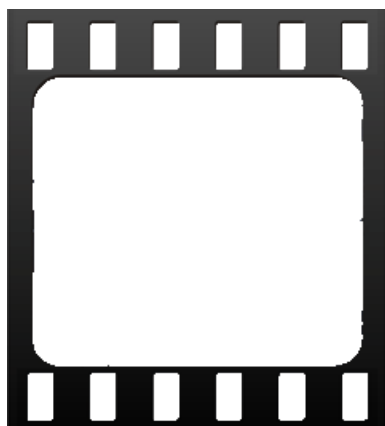
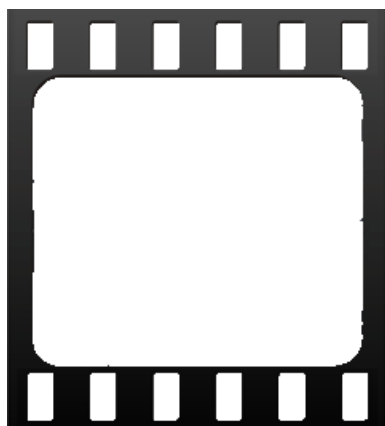
שיעור 8 פרספקטיבה

בשיעור זה יצלמו התלמידים אובייקטים בפרספקטיבת צילום מצחיקה. אובייקט אחד יהיה ממש קרוב למצלמה והאובייקט השני יהיה רחוק. כך תיווצר תמונה משונה ומצחיקה.

מצורפת דוגמא:

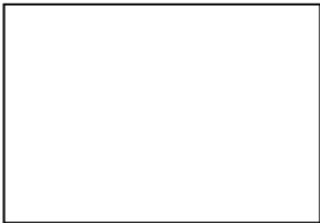
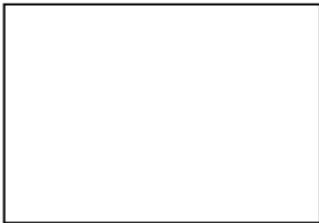
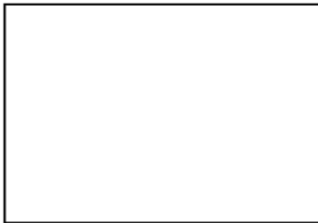
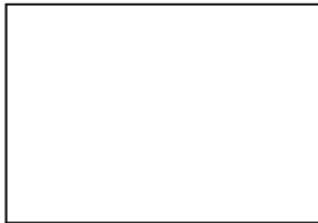
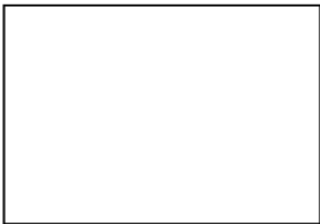
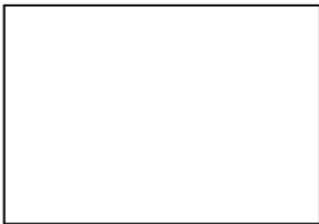
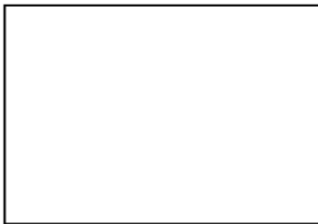
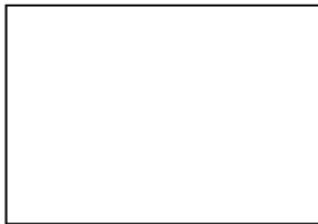
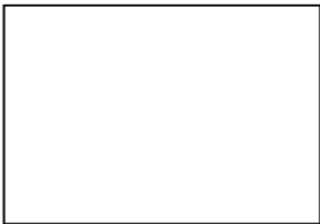
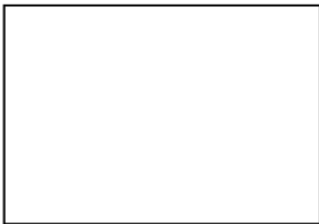
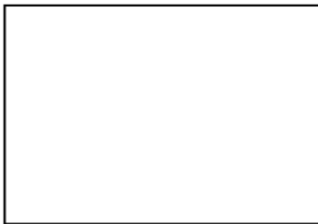
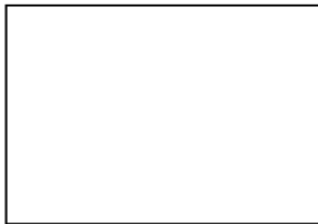

נספח 1 – דף עם פריימים לתלמיד

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

STORYBOARD נספח מס' 2

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

מילון מונחים (מתוך אתר האו"פ)

שוט shot

צילום אחד רציף מהרגע שהמצלמה מתחילה לצלם ועד שהיא מפסיקה: רצועת סרט בלתי ערוכה. הגדרה זו מתאימה גן למונח ה"טייק" (take). בסרט הגמור - תמונה רציפה, מפריימינג אחד נייד או ניח (התמונה המתמשכת בין קאט אחד לבא אחריו).

שוט של נקודת-מבט point-of-view shot, POV shot

גם מצלמה של גוף ראשון, מצלמה סובייקטיבית. שוט המצולם מנקודת מבטה של אחת הדמויות בסרט, והמראה את מה שאותה דמות רואה. המונח "מצלמה סובייקטיבית" מתייחס גם לשוטים המעבירים תחושות, מחשבות, חלומות (את תודעתה של דמות) של דמות מסוימת.

צילום מקרוב מאוד extreme close up

פרט קטן של אובייקט או דמות התופס את כל הפריים. לדוגמא: צילום מקרוב מאוד של פני שחקן יראה רק את שפתיו או את עיניו.

תקריב, צילום מקרוב close-up, close shot

שוט שבו הדמות או האובייקט נראים מקרוב. תקריב של שחקן/ית בדרך-כלל כולל את ראשו/ה בלבד.

צילום ממרחק בינוני medium shot

שוט המצולם יחסית מרחוק המראה את הדמות האנושית מהמותניים. צילום מהברכיים נקרא: צילום אמריקני (American shot).

צילום מרחוק long shot

תמונה שבה האובייקט המצולם נראה קטן. דמות של אדם עומד תראה במלואה.

צילום מרחוק מאוד extreme long shot

מראה פנורמי של אתר חיצוני המצולם מרחוק מאוד. הדמויות או האובייקטים שעל המסך יראו קטנות ביותר.

זווית angle

זווית המבט של המצלמה ביחס לאובייקט המצולם. צילום מזווית גבוהה מצולם מלמעלה ואילו צילום מזווית נמוכה מלמטה, מתחת לאובייקט המצולם.

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטלי

צילום מזווית נמוכה low angle shot

שוט שבו האובייקט מצולם מלמטה.

צילום מזווית גבוהה high angle shot

שוט שבו האובייקט מצולם מלמעלה.

boom, mike boom בום

עמוד טלסקופי נייד הנושא מיקרופון, המאפשר הקלטה סינכרונית של קול מבלי להגביל את תנועת השחקנים.

הילוך איטי slow motion

שוטים המצולמים ביחס מהיר יותר מאשר 24 שוטים לשנייה, וכשמקרנים אותם לפי היחס הסטנדרטי (1:24), נוצר אפקט חלומי, כמו ריקוד, כתוצאה מהפעולה המואטת.

הילוך מהיר/ מואץ fast motion

שוטים המצולמים ביחס איטי יותר מהיחס הנהוג של 24 פריימים לשנייה וכשמקרנים אותם ביחס הסטנדרטי (1:24) מושגת תנועה קופצנית וקומית כלשהי המעבירה תחושה של חוסר שליטה.

הנפשה animation

צורה קולנועית המאופיינת על-ידי צילום של עצמים דוממים או ציורים של כל פריים ופריים בנפרד, כשההבדלים בין פריים מסוים לבין קודמו או הבא אחריו הם מזעריים. כשדימויים אלו מוקרנים בהתאם למהירות הסטנדרטית של עשרים וארבעה פריימים לשנייה, התוצאה היא שהעצמים או הציורים נראים נעים, ומכאן שהם נראים "מונפשים".

ז'אנר genre

מבנה נרטיבי, תמאטי וסגנוני בעל קונבנציות קיימות שעל פיהן נעשה כל סרט בודד השייך לז'אנר. מבין הז'אנרים האמריקאים הפופולריים ביותר: המערבון, מותחנים, סרטי מדע בדיוני וסרטים מוסיקאליים.

טייק take

וריאציה של שוט ספציפי. השוט הסופי נבחר תמיד ממספר שוטים אפשריים; גם קטע צילום על הסט, מהרגע שמפעילים את המצלמה עד לרגע הפסקתה.

תכנית תקשורת – צילום והפקת תוכן דיגיטאלי

scène **צינה**

קטע קולנועי (סדרה של שוטים) בסרט נרטיבי, המתרחש במרחב וזמן אחד, או אשר משתמש בעריכה צולבת כדי להראות שני אירועים, או יותר, המתרחשים באותו הזמן (איפיון אחרון זה מתאים גם לסיקוונס).

pan, panning shot **פאן**

מ"פאנורמה". תנועת מצלמה אופקית - משמאל לימין או מימין לשמאל. התנועה מתבצעת על-ידי גוף המצלמה בלבד (המונח על חצובה נייחת) והאפקט הנוצר על המסך הוא של פריים נייט הסוקר את המרחב אופקית.

frame **פריים**

גבולות התמונה הקולנועית, כמו גם צילום בודד על רצועת הסרט. כשמקרנים סדרת פריימים על מסך במהירות, נוצרת אשליית תנועה ע"י הצופה.

flashback **פלאש-באק**

טכניקת עריכה הקוטעת את רצף הצגת ההווה באמצעות שוט או סדרת שוטים המייצגים עבר.

shooting script **תסריט צילום**

פירוט בכתב של סיפור הסרט על-פי השוטים הבודדים שלו. כולל לעתים הוראות טכניות. לשימוש הבמאי/ת וצוותו/ה במהלך ההפקה.

script, screenplay, scenario **תסריט**

תיאור בכתב של דיאלוג הסרט והפעולה בו, הכולל לעתים גם הוראות צילום.

reverse motion **תנועה לאחור**

סדרת תמונות מצולמות כשהסרט נע בכיוון הפוך. בהקרנה רגילה, נוצר אפקט של תנועה לאחור, למשל ביצה שבורה ה"חוזרת" לקליפתה.

freeze frame **תמונה מוקפאת**

שוט המורכב מפריימים בודד המודפס מחדש מספר פעמים על רצועת הסרט; בהקרנה נוצרת אשליה של תצלום סטילס.